

Folketingets Lovsekretariat

ERHVERVS MINISTEREN

30. december 2020

Besvarelse af spørgsmål 568 stillet af Eva Flyvholm (EL) den 9. december 2020.

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Spørgsmål 568:

Hvad mener erhvervsministeren om, at 15 af de største danske pensionselskaber ifølge Oxfam IBIS har investeret 2,9 mia. kr. i virksomheder, der til trods for det danske våbeneksportforbud sælger krigsmateriel til Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater, som fører an i krigen i Yemen, der af FN aktuelt betegnes som verdens største humanitære katastrofe, mener erhvervsministeren, at også disse investeringer skal inkluderes i den igangværende granskning af våbeneksportregler på baggrund af Danwatch's og TV2's afsløring af Termas salg af radardele til De Forenede Arabiske Emirater, og hvordan forholder erhvervsministeren sig til, at danske pensionskasser investerer i våbenvirksomheder, samtidig med at regeringen ønsker at stoppe dansk våbeneksport til Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater?

Begrundelse

Der henvises til oxfamibis.dk: »Danske pensionskunder tjener på krigen i Yemen«.

Svar:

Det skal indledningsvist bemærkes, at eksportkontrol er kontrol med udførsel af våben og produkter med dobbelt anvendelse (dual-use produkter), dvs. civile produkter, der også kan anvendes militært. Udførsel af disse produkter er i de fleste lande undergivet en række forbud og begrænsninger.

De selskabsgrupper, der er refereret i rapporten fra Oxfam IBIS, er ikke virksomheder med hovedsæde i Danmark. Virksomhederne vil ved udførsel af våben eller dual-use produkter være underlagt de nationale eksportkontrolregler i det relevante land.

Pensionselskabernes investeringer i virksomhederne er ikke omfattet af eksportkontrolreglerne, da investeringer ikke i sig selv indebærer udførsel af våben eller dual-use produkter.

Jeg forventer generelt, at de danske pensionselskaber tager et ansvar for, hvad de investerer i, og har øje for at inddrage samfundsansvar i deres investeringer.

Pensionsselskabernes investeringsstrategier skal i henhold til reglerne leve op til det, som pensionsopsparene er stillet i udsigt, og skal varetage pensionsopsparens interesser bedst muligt i forhold til at sikre bedst muligt afkast.

Pensionsselskaberne kan dog godt samtidig inddrage samfundsansvar i deres investeringsstrategi, herunder ekskludere brancher eller virksomheder. En gennemgang har vist, at alle pensionsselskaber – dvs. livsforsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser – havde politikker for ansvarlige investeringer eller investeringsstrategier, retningslinjer eller lignende, der sikrer, at samfundsansvar varetages i forbindelse med investeringer. Pensionsselskabernes eksklusionslister er offentligt tilgængelige på deres hjemmesider.

Pensionsselskaber med politikker for samfundsansvar er forpligtet til at redegøre for deres politikker i deres årsrapporter, samt at redegøre for hvorledes deres politikker omsættes til handling.

Jeg håber, at gennemsigtheden om, hvad pensionsselskaberne gør i forhold til at gøre deres investeringer mere ansvarlige, vil få danskerne til at forholde sig mere aktivt til pensionsselskabernes investeringsstrategier. Hvis pensionsopsparene kræver det, vil pensionsselskaberne over tid kunne udfase deres investeringer i virksomheder, der fx producerer våben.

Jeg lægger til grund, at der med den del af spørgsmålet, som henviser til en "igangværende granskning af våbeneksportreglerne", spørges til ændringen af lov om anvendelsen af visse af Den Europæiske Unions retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. (Bemyndigelsesloven). Denne lovændring blev færdigbehandlet og vedtaget af Folketinget den 26. november 2020. Lovændringen vil styrke Erhvervsstyrelsens kontrol med virksomheder, der har aktiviteter, der er omfattet af dual-use eksportkontrolregelsættet eller af EU-restriktioner over for tredjelande (EU-sanktioner). Loven vil træde i kraft den 1. januar 2021.

Det bemærkes, at lovændringen alene vedrører eksportkontrol med produkter med dobbelt anvendelse (dual-use produkter), men ikke udførsler af våben. Eksportkontrol med udførsel af våben hører under Justitsministeriet.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup